

CESAR MILAN I TV OCH PÅ BESÖK

TV har en enorm genomslagskraft och efter bl a ett framträdande i Oprahs show fick Cesar Milan en tv-serie producerad av National Geographic. Denna serie har sedan sålts över hela världen och har i Sverige visats på TV4+. Han brukar kallas hundpsykolog (ingen skyddad titel) och själv kallar han sig hundvårdare. Han anser att man inte ska belöna hundar utan disciplinera dem och bli "flockledare" så hundarna vet sin plats i flocken = under dig. Han säger ofta att hundägaren använder för mycket beröm och belöning och för lite disciplin och att hunden därför inte vet sin plats och i avsaknad av flockledare blir den utåtagerande. Flockledaren ska ha en lugn och bestämd utstrålning.

När serien visas på tv dyker det ofta upp små skyltar som säger "gör inte detta själv utan professionell hjälp", "detta hjälpmedel är inte lagligt i Sverige" osv. I själva programmen ser man ofta en familj eller ett par med en eller flera hundar som beter sig lite som de vill: de gör utfall mot hundar, biter ägaren, biter sönder saker, skäller hela tiden osv, och som ägarna står helt rådlösa inför. Milan kommer dit, pratar med ägarna, tittar även på hunden och provocerar den gärna så att den visar det "fula" beteendet. Milan säger själv att han tränar människor och rehabiliterar hundar. Så efter denna intro påbörjas det Milan kallar rehabilitering...

Hunden får i de flesta fall på sig hans specialhalsband, typ tunt helstryp som sitter fast i en ställning så att snaran hamnar direkt bakom öronen = känsligaste platsen på nacken. Ibland har ägaren redan ett stackel på hunden och då använder Milan det. I vissa fall använder Milan elhalsband, t ex när hunden jagar katten eller hunden ska lära sig hålla sig undan skallerormar. Nu är både el- och stackelhalsband lagliga i USA men det betyder inte att alla amerikanska tränare använder eller ens förespråkar dem.

Sen kommer vanligen en rask promenad då hunden hålls i kort koppel och nära, den får varken nosa eller kissa. Milan rycker gärna i sidled i koppel, det ska visst rubba hundens balans. Han ger även ifrån sig ett väsljud och sticker snabbt fingrarna mot hundens hals för att som han säger "imitera hundars korrigerande bett". Om hunden beter sig illa, t ex gör ett utfall mot en annan hund vill han gärna att "busen" ska lägga sig för den attackerade hunden, han drar sig inte för att brotta ner hunden och hålla den på marken och låta den andra hunden få sniffa av den nertryckta hunden... I andra fall hissar han upp hunden (ja i strypet) tills "den ger sig" dvs tuppar av. Ibland blir han biten, ganska ofta faktiskt, vilket vanligen förfärr ägarna till hunden men gör Milan stolt, då "tar" rehabiliteringen. Nu är inte hela programmet en radda av mer eller mindre grova övergrepp med de förekommer regelbundet och i typ varje program.

Om vi bortser från de i Sverige olagliga hjälpmedel som elhalsband och stackel utan bara tittar på hans sätt att behandla hundar och hundägare så går en hel del av det han gör stick i stäv med t ex den dressyrpolicy som både SKK och SBK har skrivit på. I denna policy pratas bl a om att använda onödigt hårdhet, att tillfoga smärta och att inläring bör ske med *positiv* förstärkning. Även om man inte är medlem i någon av dessa organisationer är man bunden av Jordbruksverkets regelverk där man bl a säger att smärta aldrig medvetet får tillfogas djuren. DET FÅR ALDRIG GÖRA ONT. Nu är det förstås svårt att veta exakt var smärtröskeln för olika individer går. Och frågan är om man måste veta det. Eller räcker det att se hunden hoppa till eller gå i försvar? Jag tror alla kan förstå att en hund som hängs i halsbandet upplever smärta och ett onödigt stort obehag.

Allt detta som ovan beskrivits har i några år visats på svensk TV. Det finns förstås andra hundprogram men just Milan har blivit väldigt populär. Inte bara bland hundägare. Så varför skulle detta vara "dumt" och/eller "farligt"? Det ser ju så lätt ut! Och är det inte bra att allmänheten har tillgång till kunskap om hundträning utan att behöva betala och gå en kurs? Eller köpa böcker och läsa? Jovisst är det bra att visa program om hundar på tv och även program om hundträning. Men frågan är vilken sorts program man bör visa i ett medium med så stor spridning som tv? Eller spelar det någon roll? Och för vem? *Är jag bara avundsjuk?*

Nej, avundsjuk är jag inte. Egentligen borde jag vara glad att så många tar efter metoderna eftersom det i slutändan ger mig fler kunder, både som certifierad hundpsykolog (när hund och

ägare behöver grundläggande nyinläring av en tillitsfull relation – ungefär som när människor kommer på kant med varandra) och som hundfysioterapeut (behandla skador i nacke och rygg). Men eftersom jag värnar om djurs väl tycker jag det är förfärligt att just Milans metoder får en så genomslagskraft. Är man ute och går kan man ofta höra hundägare "väsa" på hunden t ex i ett hundmöte. Och ibland sparka den i sidan. Jag vet att Milan-anhängarna säger att han inte sparkar utan rubbar balansen på hunden – liknande det sidledes ryck han så gärna gör – men en spark är en spark. Och fingrarna i halsen samtidigt som man väser, det ser man också användas. Och hunden kryper ihop, slickar sig om munnen och tittar bort. Inte bara från hunden utan även från sin ägare. Och vad säger det? En hund som gör lugnande signaler till alla i omgivningen. Men såna signaler pratar Milan aldrig om. Han vet kanske inte ens vad det är eftersom hans metoder är så gammeldags och han med stolthet säger sig vara självlärd expert. För oss andra som har läst på är det tydligt att hunden upplever ett starkt obehag och försöker dämpa aggressionsnivån hos omgivningen inkl hos sin egen ägare. För det är så hunden upplever denna metod, att ägaren är aggressiv. Det är så ironiskt att Milan lär ut aggression till ägarna för att förhindra aggression hos hunden. Men hundägaren som enbart sett och lyssnat på Milan vet inte att hunden i sin tur försöker dämpa ägaren. Utan fortsätter. Och senast i det läget blir det så himla fel. För hunden svarar med rätt signaler men dessa känns inte igen. Och bland hundar svarar man med att ge lugnande signaler tillbaka = jag har förstått budskapet. Så när hunden möter en hund den upplever som obehaglig ät cirkusen snabbt igång. Istället för ett lugnande svar möts den av ägarens aggression.... Och som lax på löken sätter aggression igång stresssystemet.

För de av er som kanske hört ordet stress och dess fysiologiska biverkningar så är det säkert glasklart att när stresssystemet är igång minskar samtidigt en rad funktioner i kroppen: man får tunnelseende, blir mindre känslig för smärta, hjärnan och matsmältningen stängs av och en rad hormoner pumpas ut i kroppen – allt för att kunna fly eller fäkta. Här sitter nu hunden fast i ett stryphalsband som sitter på halsens känsligaste del så den kan inte fly. Utan bara fäkta. Och det leder till ökad aggression från nej inte den mötande hunden utan den egna ägaren. Som dessutom måste ta i för kung och fosterland eftersom hunden står under stark stress och därmed varken känner eller tänker, inte just då i alla fall. Är det nån som blir förvånad om jag nu säger att förtroendebasen mellan hund och ägare är nere på noll? I detta läge kan antingen hunden bli väldigt aggressiv mot ägaren eller annan kringstående som riskerar att bli illa bitna (jodå, många blir bitna av sina hundar när de försöker sig på detta – minns varningsskylten....) eller så sker en annan sak. För när man inte kan fly undan och inte kan ändra sitt läge då ger man upp. Det kallas inlärd hjälplöshet och kan säkert lätt förväxlas med lydighet för den oinvidde. Men det syns alltid i hundens ögon....

Vi borde kanske mitt i allt detta ställa oss själva frågan varför vi skaffade hund? Vad vill vi med vårt hundäggande? Är det för att vara balla och gå med lösa hundar i flock och stajla? Eller för att ha en kompis som vi gör roliga saker med? Eller vill vi ha en robot som hänger med på våra promenader men som inte själv vill eller syns så mycket? Svaret styr förstås hur vi ser på både relationen och träningsmetoder.

Milans metoder lärs ut vecka efter vecka på tv. De visas för hundägare som tror att det är så man ska behandla hundar. Det visas för icke-hundägare som tror att det är så hundar och kanske andra djur ska behandlas. Det blir liksom ett rättesnöre för allmänheten om hur hundägaren bör agera när den är ute med sin hund och hur robotaktig en "väluppfostrad" hund ska vara. Och nu ska han som lär ut detta komma till Sverige och berätta mer.... Det är så man kan spy. Att SKK och SBK som bägge har undertecknat en dressyrpolicy som tar avstånd från såna metoder ändå kan bjuda in en person som lär ut just såna metoder till ett stort hundevenemang överstiger mitt förstånd. Det är illa nog att hans program visas om och om igen på tv men när stora organisationer ställer sig bakom denna man och hans träningsfilosofi är det dags att slå näven i bordet och säga STOPP!